

o. Dawid Kusz OP

Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej w Krakowie, Kraków

Komunikat z XIV Dni Muzyki Kościelnej w Archidiecezji Krakowskiej

XIV Dni Muzyki Kościelnej odbyły się w dniach 18–25 listopada 2018 roku. Zbiegły się one z dwoma – ważnymi dla archidiecezji oraz muzyki kościelnej – jubileuszami: 10-leciem powstania Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej w Krakowie¹ oraz 20-leciem Archidiecezjalnej Szkoły Muzycznej II st. im. ks. Kardynała Franciszka Macharskiego w Krakowie.

Organizatorami tego muzycznego wydarzenia byli Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Akademia Muzyczna w Krakowie (Katedra Muzyki Religijnej), Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej w Krakowie (MIMK), Archidiecezjalna Szkoła Muzyczna II st. im. ks. Kardynała Franciszka Macharskiego w Krakowie, Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II st. im. Fryderyka Chopina w Krakowie, Centrum Edukacji Artystycznej, Archidiecezjalna Komisja Muzyki Kościelnej w Krakowie oraz opactwo Benedyktynów w Tyńcu.

Ponadto współorganizatorami Dni Muzyki Kościelnej zostali Międzynarodowe Stowarzyszenie Śpiewu Gregoriańskiego – sekcja polska (AISCGre), Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach, Uniwersytecka Kolegiata św. Anny w Krakowie, Parafia Matki Bożej Ostrobramskiej Ojców Pijarów w Krakowie, Parafia św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Krakowie, Rzymskokatolicka Parafia św. Józefa w Krakowie na os. Kalinowym, Kościół oo. Bernardynów pw. św. Bernardyna ze Sieny w Krakowie.

XIV Dni Muzyki Kościelnej rozpoczęły się uroczystą mszą świętą 18 listopada o godzinie 13.00 w kolegiacie św. Anny w Krakowie. Po Eucharystii odbył się inauguracyjny koncert w wykonaniu chóru chłopięcego *Pueri Cantores Sancti Joseph* z Krakowa pod dyrekcją Agaty Nawrot, za organami zasiadł Maciej Banek. Koncert prowadził ks. Grzegorz Lenart.

---

¹ Na temat powołania Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej zob. ks. A. Zając, *Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej w Krakowie. Dziesięć lat działalności (2008–2018)*, „Pro Musica Sacra” 16 (2018), s. 11–69.

Zgromadzona w kolegiacie publiczność mogła wysłuchać następujących utworów:

- Feliks Rączkowski (1906–1989), *Bogurodzica* – organy,
- Anonim (XIII wiek), *Bogurodzica* – chór,
- Jan Pieterszoon Sweelinck (1562–1621), *Echo Fantasia in Dorian mode* SwWV 261 – organy,
- Mikołaj Gomółka (1535–1609), *Nieście chwałę mocarze* – chór,
- Dietrich Buxtehude (1639–1707), *Preludium in C* BuxWV 138 – organy,
- Johann Sebastian Bach (1685–1750), *Jesus bleibet meine Freude* BWV 147 – chór,
- Leo Delibes (1836–1891), *Missa Brevis* – chór,
- Henryk Jan Botor (1960), *Chwalcie o wierni miłości cud* – chór.

W tym dniu odbył się także drugi koncert (organowy) w wykonaniu absolwentów (2018) Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej w Krakowie. W kościele pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Dąbiu swoje umiejętności zaprezentowało pięciu nowo dyplomowanych muzyków kościelnych, organistów: Mikołaj Kowalcze wykonał Preludium i fuga g-moll Johannesa Brahmsa (1833–1897), Karol Zwierniak *Allegro vivace* z Sonaty nr 2 D-dur Alexandre'a Guilmanta (1837–1911), Wojciech Buda Preludium i fuga D-dur, BWV 532, Johanna Sebastiana Bacha, Maria Barcewicz wykonała dwa utwory Maxa Regera (1873–1916), Introdukcja i passacaglia d-moll, Melodia, op. 59 nr 11, a Damian Sowa Toccata d-moll, op. 108 nr 1 Alberta Renauda (1855–1924).

Na drugi dzień (19 listopada) organizatorzy zaplanowali jeden koncert organowy w kościele oo. Bernardynów pw. św. Bernardyna ze Sieny. Zgromadzona publiczność miała okazję wysłuchać najznamienitsze dzieła literatury organowej w wykonaniu wykładowców Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej w Krakowie:

- Johann Sebastian Bach – Sonata Es-dur, BWV 525; Allegro moderato; Largo, Allegro – Krzysztof Latała,
- Krzysztof Pawlisz (*1977) – *Te Deum 1918* (improwizacja), Johann Sebastian Bach – *Nun komm der heiden Heiland* BWV 659 – Marek Wołak
- Feliks Nowowiejski (1877–1946) – Preludium *Adoremus* op. 31 nr 2 – Filip Presseisen
- Charles-Marie Widor (1844–1937) – Lento z VII Symfonii org. a-moll – Maciej Banek
- Eugene Gigout (1844–1925) – Toccata h-moll – Maciej Banek
- Aleksander Namysłowski (1853–1913) – Fantazja *Wawel* – Witold Zalewski
- Henri Mulet (1878–1967) – *Tu es Petra* – Witold Zalewski

Kulminacyjnym wydarzeniem XIV Dni Muzyki Kościelnej była Międzynarodowa Konferencja *Słowo – Melodia – Neuma jako podstawa śpiewu gregoriańskiego* z okazji 50-lecia wydania *Semiologii gregoriańskiej* (Rzym 1968) pod patronatem Międzynarodowego Stowarzyszenia Śpiewu Gregoriańskiego – sekcja polska (AISCGre), która odbyła się Opactwie oo. Benedyktynów w Tyńcu 20 listopada.

Podczas konferencji swoje referaty wygłosili najznajmniejsi badacze i praktycy śpiewu gregoriańskiego oraz liturgiści z kraju i z zagranicy. Ojciec dr Dominik Jurczak OP (Instytut Liturgiczny „Anselmianum”, Papieski Uniwersytet „Angelicum”, Rzym, Włochy), Sant’Anselmo, Angelicum, Rzym, Włochy) wygłosił referat pod tytułem *Znaczenie Słowa w liturgii*, prof. Juan Carlos Asensio Palacios (Escuela Superior de Música de Catalunya, Barcelona, Hiszpania) zaprezentował *Badania śpiewu gregoriańskiego przed „Semiologią gregoriańską” i po niej*, prof. Franz Karl Praßl (Pontificio Istituto di Musica Sacra, Rzym, Włochy) przybliżył uczestniczącym w Konferencji *Codex Hartker (CH-SGs 390/391) – genialna szkoła retoryki w służbie teologii liturgicznej*, dr hab. Susi Ferfaglia, prof. UPJPII (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Kraków) podzieliła się wynikami swoich badań w referacie pod tytułem *Rękopisy adiastrmatyczne jako wyraz tradycji wykonawczej*, a prof. Johannes Berchmans Göschl (Monachium, Niemcy) podjął temat *Restytucji melodii na przykładzie nowego wydania „Graduale Novum”*. Konferencje prowadzili: o. prof. dr hab. Tomasz Dąbek OSB (UPJPII, Kraków), ks. prof. dr hab. Kazimierz Szymonik (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa), ks. dr hab. Mariusz Białkowski (Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu).

Konferencję zakończyła medytacja organowo-chorałowa *Credo quod Redemptor meus vivit* poświęcona pamięci wybitnego organisty, kompozytora i pedagoga Mariana Machury w wykonaniu żeńskiego zespołu wokalnego *Flores Rosarum* w składzie: Adrianna Bujak, s. Susi Ferfaglia (kierownik artystyczny), Maria Klich, Liliana Pociecha, Anita Pyrek, Katarzyna Śmiałkowska, Katarzyna Wiwer, Scholi oo. Benedyktynów w Tyńcu w składzie: Wojciech Wójtowicz, Karol Cetwiński (magister chóru), Grzegorz Hawryłeczko, Jakub Biel, Antoni Leńczowski. Improwizacje organowe wykonywał Henryk Jan Botor, a słowo wprowadzające wygłosił dyrektor Międzyczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej w Krakowie dr hab. Witold Zalewski.

W programie medytacji znalazły się:

- improwizacja organowa,
- hymn *Christe caelorum*,
- *introitus Invocabit me*,
- *responsorium Vidi Dominum*,
- *communio: Videns Dominus flentes*,

- improwizacja organowa,
- *introitus Resurrexi*,
- responsorium *Credo quod Redemptor*,
- *graduale Timete Dominum*,
- *offertorium Dexteram Domini*,
- antyfony *Salve Regina*,
- improwizacja organowa.

Wspólne nieszpory wraz ze wspólnotą oo. benedyktynów tyńieckich zakończyły trzeci dzień Dni Muzyki Kościelnej.

W środę 21 listopada zaplanowano kolejny koncert organowy absolwentów Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej w Krakowie. Zgromadzona w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach publiczność miała okazję usłyszeć następujące utwory:

- Johann Sebastian Bach – Fantazja C-dur (fragment BWV 573) w wykonaniu Mateusza Peciaka,
- Improwizacja na temat niedokończonej Fantazji C-dur (BWV 573) w wykonaniu Mateusza Peciaka,
- Louis Vierne (1870–1937) – *Stele pour un enfant défunt* op. 58 w wykonaniu Łukasza Sandery,
- Louis Vierne – *Carillon de Westminster* z III Suity op. 54 w wykonaniu Łukasza Sandery,
- Johann Brahms (1833–1897), *O wie selig seid ihr doch, ihr Frommen* op. 122, Felix Nowowiejski (1877–1946), *Toccata* z IX Symfonii organowej op. 42 w wykonaniu Dawida Rzepki,
- Edward Elgar (1857–1934) – *Nimrod z Wariacji Enigma* op. 36 (transkr. Williama H. Harrisa), Percy Eastman Fletcher (1879–1932) – *Festival Toccata* w wykonaniu Łukasza Mandoli.

Piątek 23 listopada również obfitował w bogate wydarzenia muzyczne. O godzinie 10.00 w Archidiecezjalnej Szkole Muzycznej II st. im. ks. Kardynała Franciszka Macharskiego przy ul. Prostej 35A rozpoczął się I etap XI Krakowski Konkurs Młodych Organistów. W jury konkursu zasiedli wybitni organiści i pedagodzy: prof. Józef Serafin (Warszawa) – przewodniczący, prof. Elżbieta Karolak (Poznań), prof. Mirosława Semeniuk-Podraza (Kraków), dr Mieczysław Tuleja (Kraków), dr Marek Wolak (Kraków).

Natomiast wieczorem (godz. 19.00) w kościele Matki Bożej Ostrobramskiej oo. Pijarów miał miejsce kolejny koncert muzyki chóralnej i organowej w wyko-

naniu Chóru *Psalmodia* Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie pod dyrekcją Włodzimierza Siedlika (przygotowanie chóru: Łucja Nowak, Ivan Vrublevskiy) oraz Marka Pawełka (organy). W programie znalazły się następujące utwory:

- Félix-Alexandre Guilmant (1837–1911), Sonata nr 1 op. 42 – *Introduction et Allegro*
- Henryk Mikołaj Górecki (1933–2010), *Zdrowaś bądź, Maryja! Pieśni Maryjne* op. 54
- *Matko Niebieskiego Pana*
- *Zdrowaś bądź, Maryja!*
- *Ach, jak smutne jest rozstanie*

Z pieśni kościelnych:

- *O Matko miłościwa*
- *Witaj Jutrzenko*

Romuald Twardowski (ur. 1930)

- *Alleluja*
- *Światy Boże*
- *Otcze nasz*

Józef Świder (1930–2014)

- *Usta proszą*
- *Kto szuka Ci*
- *Moja piosenka*
- *Modlitwa do Bogarodzicy*
- *Pieśń*

Félix-Alexandre Guilmant (1837–1911)

- Sonata nr 1 op. 42 – *Final*

W sobotę 24 listopada w Państwowej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej II st. im. Fryderyka Chopina odbył się II etap XI Krakowskiego Konkursu Młodych Organistów, a o godzinie 19.00 w Akademii Muzycznej przy ulicy św. Tomasza w Krakowie koncert laureatów. Obradujące jury postanowiło przyznać następujące nagrody:

Grupa młodsza

- I nagroda:

Grzegorz Wijas, Tarnów, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna im. I. J. Paderewskiego, mgr Elżbieta Maciejowska,

- II nagroda *ex aequo*:

Michał Staniek Rybnik, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. K. i A. Szafranków, mgr Stanisław Pielczyk oraz Malwina Wiaduch Gdańsk, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II st. im. F. Nowowiejskiego mgr Anna Ścibisz-Osińska,

- III nagroda:

Magdalena Pohlmann, Rybnik, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. K. i A. Szafranków, mgr Elżbieta Włosek-Żurawiecka.

Jury postanowiło ponadto przyznać dwa wyróżnienia, które otrzymali Anna Kinga Rapała, Tarnów, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna im. I. J. Paderewskiego, mgr Wiesław Kaczor oraz Krzysztof Wydra, Bielsko-Biała, Diecezja Szkoła Organistowska – Szkoła Muzyczna II stopnia, mgr Urszula Jasińska-Bury.

Grupa starsza

- I nagroda:

Hanna Zalewska, Kraków, Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II stopnia im. F. Chopina, mgr Aleksandra Gawlik,

- II nagroda *ex aequo*:

Piotr Arseniuk Warszawa, Państwowa Szkoła Muzyczna II st. im. Józefa Elsnera, mgr Roman Szlaużys oraz Alisa Birula Warszawa, Zespół Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego, mgr Emilia Dziubińska,

- III nagroda *ex aequo*:

Szymon Jarzyna Rybnik, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. K. i A. Szafranków, mgr Elżbieta Włosek-Żurawiecka oraz Marceli Krawczak Gliwice, Diecezjalna Szkoła Organistowska, dr Mariola Brzoska.

Jury postanowiło ponadto przyznać dwa wyróżnienia, które otrzymują Józef Lach Bielsko-Biała, Diecezja Szkoła Organistowska – Szkoła Muzyczna II stopnia, mgr Urszula Jasińska-Bury oraz Sebastian Szczurek Kraków, Archidiecezjalna Szkoła Muzyczna II st. im. ks. Kardynała Franciszka Macharskiego, mgr Aleksandra Gawlik².

W tym samym dniu o godzinie 10.00 w siedzibie Archidiecezjalnej Szkoły Muzycznej, przy u. Prostej 35A rozpoczął się dzień skupienia organistów archidiecezji krakowskiej. Zgromadzeni muzycy mieli okazję wysłuchać kilku prelekcji dotyczących specyfiki, budowy instrumentów piszczałkowych, które wygłosili ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, i mgr Filip Presseisen, oraz wziąć udział

² Informacje za www.asm2.edu.pl/wyniki-xi-krakowskiego-konkursu-mlodych-organistow (11.07.2019).

w warsztatach poświęconych strojeniu organów i usuwaniu podstawowych usterek prowadzonych przez mgr. Lecha Skoczylasa i mgr. Filipa Presseisena.

Zwieńczeniem XIV Dni Muzyki Kościelnej w Archidiecezji Krakowskiej była uroczysta msza święta 25 listopada w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny pod przewodnictwem ks. abp. Marka Jędraszewskiego połączona z poświęceniem organów w tym kościele. Eucharystię poprzedziła prelekcja o organach wygłoszona przez ks. Grzegorza Lenarta. Uroczystość uświetnił chór chłopięcy *Pueri Cantores Sancti Joseph*, a za organami zasiadł Maciej Banek.